

Langset Kraftverk – Vedlegg 3

Problemstilling

Fra konsesjonssøknad og biologisk mangfoldrapport for Heimstadelva kraftverk

Tabell 1. Oppsummering av biologisk mangfoldrapport og konsesjonssøknadens vurdering av verdier i tiltaksområdet og konsekvens ved bygging av Langset kraftverk (tabell sammenfattet av saksbehandler)

Fagtema	Dagens verdi	Konsekvens
Rødlisterarter og naturtyper	Middels	Liten til middels
Akvatisk miljø (anadrom fisk)	Ingen	Ingen
Ferskvannsressurser	Ikke vurdert	Ubetydelig
Landskap og INON	Under middels	Liten negativ
Kulturminner og kulturmiljø	Ikke vurdert	Ubetydelig konsekvens
Reindrift	Stor	Liten – stor negativ
Jord- og skogressurser	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Brukerinteresser	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Samfunnsmessige virkninger	Ikke vurdert	Positiv

Tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak

- Det er planlagt minstevannføring tilsvarende 5-persentil sesongvannføringer, dvs. 80/10 l/s i sommer/vinter- sesongen.
- Revegetering skal ta utgangspunkt i stedegen vegetasjon og gjenbruk av avdekningsmassene.
- Kraftverk og inntaksdam vil få en god plassering i terrenget og det vil legges vekt på landskapsmessig og arkitektonisk tilpasning, så langt dette lar seg gjøre.
- Veitraseer skal gis en estetisk best mulig plassering i terrenget og i størst mulig grad legges slik at man unngår store skjæringer og fyllinger.
- Riggområdene avgrenses fysisk slik at anleggsaktivitetene ikke utnytter et større område enn nødvendig.
- Traseen for rørgate lages så smal som teknisk mulig og arronderes med tanke på revegetering som beskrevet over.
- Avfallshåndtering og tiltak mot forurensning skal være i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Alt avfall må fjernes og bringes ut av området.

Opplysninger knyttet til fylkeskommunens ansvarsområder

Kulturminnefaglig vurdering

Søker gjør rede for en fredet kulturminnelokalitet, id 73326, i nærområdet til den planlagte røtraseen. Videre fremhever søker at kulturminnet ikke vil komme i berøring med tiltaket. Eventuelle endringer når tiltaket detaljplanlegges, må avklares med fylkeskommunen som regional myndighet.

Tiltaket *berører* ikke kjente, verneverdige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for og potensialet for påvisning av nye, hittil ukjente, synes å være lavt. Hvis NVE skulle gi konsesjon for utbygging, vil det påligge utbygger en aktsomhets- og meldeplikt dersom det under arbeidet i terrenget skulle oppdages fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd.

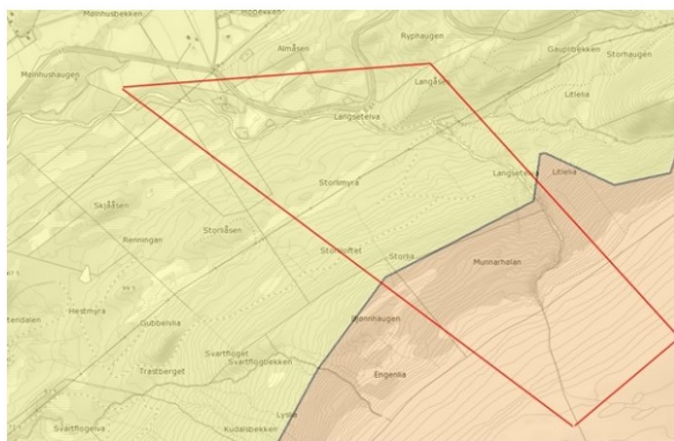
Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen)

Tiltaket vil berøre vannforekomsten *Bekkefelt Utskarpen - Nesna* (157-173-R). Dette bekkefeltet ligger i vannområde Ranfjorden. I bekkefeltet er det i dag ingen registrerte påvirkninger. Det vedtatte Miljømålet for vannforekomsten er *god* økologisk tilstand innen 2021. Det er NVE som sektormyndighet som skal vurdere om de økologiske forholdene i vannforekomsten vil endres negativt som følge av kraftutbyggingen, og om miljømålet vil nås (vannforskriften §12).

Landskapskartleggingen for Nordland

Nedre del av tiltaksområdet er gitt *middels verdi* i landskapskartleggingen. Verdivurderingen er basert på områdets representativitet og sjeldenhet i Nordland. Området beskrives som et kystslettelandskap som er preget av tekniske inngrep som bygninger, vei- og ledningsnett, enkelte industriområder, bygder og tettsteder med omkringliggende jordbruksområder.

Tiltaksområdets øvre del er planlagt i et landskapsområde av *stor verdi*. Landskapstypen er *innlandsdallandskap*, og beskrives som et kupert lågfjellandskap under og over tregrensa. Landskapstypen har lite eller ingen tekniske inngrep og fremstår med et gjennomgående sterkt naturpreg.

Tegnforklaring

- Verdi
- 2 - Under middels verdi - Vanlig forekommende landskap i lokal sammenheng.
 - 3 - Middels verdi - Vanlig forekommende i regional sammenheng, og/eller over gjennomsnittet lokalt
 - 4 - Stor verdi - Landskap med verdi over gjennomsnittet i regional sammenheng
 - 5 - Svært stor verdi - Landskap av nasjonal betydning

Figur 1: Verdivurdering av landskapet i tiltaksområdet

Friluftslivskartlegging

I tiltaksområdet er det kartlagt tre ulike friluftsområder. *Munnarhøla* er klassifisert som et viktig utfartsområde, med variert terreng og et unikt naturlandskap og kulturminner. Det neste

viktige friluftsområdet heter *Veien til fjellet*, og er klassifisert som utfartsområde. Storåga renner i midten gjennom hele friluftsområdet, og den planlagte tunnelen og borehullet skal krysse elva her. Inntaket til kraftverket er planlagt oppe i det svært viktige friluftsområdet *Kjølen*, som er av områdetypen «store turområder uten tilrettelegging». Området beskrives som en fjellrygg med utsikt til alle kanter.

Andre instansers uttalelse

Nesna kommune

Eventuelle uttalelser fra andre instanser vil legges ved saken dersom disse foreligger før behandling i Fylkestinget.

Fylkesmannen i Nordland

Eventuelle uttalelser fra andre instanser vil legges ved saken dersom disse foreligger før behandling i Fylkestinget.

Kraftverkets konflikt med miljø og andre arealbruksverdier

Tabell 2 Oversikt over tematiske retningslinjer i småkraftplanen som vil berøres ved en utbygging av Langsetelva kraftverk.

Tema	Aktuelle tema i småkraftplanens kap. 2
Naturmangfold Tiltaket berører de rødlistede artene kalklok (NT), engmarihånd (NT) og fiolett rødspore (NT). I tillegg er det registrert 3 ansvarsarter: mørkleggmose, svøpsigmose og piskkimmose.	B2. Man skal være <i>svært restriktiv</i> med å gi tillatelse til tiltak dersom det er fare for at rødlistede arter i kategorien nær truet (NT) blir skadelidende.
Bekkekløfter og fossesprøytoner Det er to bekkekløfter/fossesprøytoner i Langsetelva. Disse har verdiene <i>stor</i> og <i>middels</i> .	B4. Ved registrerte fossesprøyt/bekkekløfter av stor verdi skal utbygging <i>ikke tillates</i> .
	B5. Ved registrerte fossesprøyt/bekkekløfter av middels verdi skal en være <i>svært restriktiv</i> med å tillate utbygging.
Reindrift Kalvingsområde, vårbeite, sommerbeite, høstbeite og et flyttlei i nærheten.	E2. Innenfor reindriften skal man være <i>svært restriktiv</i> med å gi tillatelse til kraftverk som kan virke forstyrrende på kalvingsaktivitet. Det skal stilles krav om lysisolering av kraftstasjon og regulering av ferdsel i kalvingsperioden. Dette skal skje i samråd med reindriftsutøvere.
	E4. I øvrige områder for reindrift av stor verdi skal man være <i>restriktiv</i> med å tillate utbygging av små vannkraftverk.
Landskap Inntaket (30m lang og 3m høy betongterskel)	F1. For området i snaufjellet skal man <i>ikke tillate</i> utbygging som kan gi varige og irreversible skader på terrenget og landskapet.

	F2. I landskap av stor verdi skal man være <i>varsomme</i> med å tillate utbygging.
Inngrepsfrie naturområder Nesna kommune har så lite inngrepsfri natur igjen, at det karakteriseres som Rest-INON. Under 29 % av kommunens areal karakteriseres som INON.	C4. I kommuner hvor det er lite INON-areal igjen, skal man være <i>restriktive</i> med å tillate utbygging som reduserer arealene.
Fjordlandskap og fosser Langsetelva er registrert som en prioritert foss	G1. Det skal <i>ikke tillates</i> utbygging i prioriterte fosser.
Friluftsliv To friluftsområder med verdien <i>viktig</i> , og ett med verdien <i>svært viktig</i> .	I øvrige områder med Stor verdi for friluftsliv, skal man være <i>restriktiv</i> med å tillate utbygging.
Samlet vurdering av konsekvenser for miljø og andre arealbruks-verdier	Langset kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: <i>Ikke prioriterte</i> Utbyggingen planlegges i et område med viktige miljøverdier og det er betydelig risiko for at utbyggingen vil skape stor konflikt med disse verdiene. Avbøtende tiltak kan ikke fjerne eller redusere konflikten. Føre-var prinsippet tilsier at utbygging ikke skal tillates.
Vurdering av positive samfunnsvirkninger	
Positive samfunns-virkninger	Fylkesrådet vurderer at Langset har middels samfunnsnytte. Langset kraftverk vil årlig bidra med ny fornybar energi tilsvarende 16,7 GWh, hvorav 7,5 GWh vil produseres om vinteren.
Vurdering Langset kraftverk	
<p>Fylkesrådet anbefaler fylkestinget å fremme innsigelse til Langset kraftverk slik det er omsøkt. Kraftverket har en middels samfunnsnytte, men vil medføre flere negative konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier. Tiltaket vil medføre negative konsekvenser for landskap av stor verdi, snaufjell, Rest - INON, friluftsområder av stor og svært stor verdi, reinens beite og kalvingsområde, flere naturtyper av verdien viktig og svært viktig, rødlistede arter og ansvarsarter.</p> <p>Et kommunalt vannverk har Langsetelva som vannkilde. Konsekvensene for vannverket er ikke beskrevet i konsesjonssøknaden, men det er grunn til å tro at redusert vannføring vil ha betydning for vannverket i tillegg til tilslamming i anleggsfasen. Fossen øverst i tiltaksområdet er synlig for vegfarende langs Fv. 17 «Kystriksveien». Denne vegen er angitt som et «verdifullt reiselivsområde», og fossen er registrert som prioritert foss. Fylkesrådet er skeptiske til om foreslått minstevannsføring er tilstrekkelig til å kunne opprettholde verdien til naturtypene, de rødlistede artene og fossen som landskapselement.</p> <p>Det er planlagt et vindkraftverk på 815-950 GWh på Sjonfjellet ovenfor det omsøkte kraftverket. Sammenlignet med energien som vil bli produsert i vindkraftverket, utgjør kraftverket liten samfunnsnytte. I tillegg vil kraftverket medføre svært store negative konsekvenser for mange ulike miljø- og arealbruksverdier i området.</p>	

